

Rejserapport fra Transportudvalgets udvalgstur til Tyskland

Tidspunkt: Den 23.-24. september 2024
Sted: Nordtyskland – Femern, Kiel, Lübeck og Berlin
Deltagere: Rasmus Prehn, formand (S)
Jens Meilvang, næstformand (LA)
Thomas Jensen (S)
Peter Juel-Jensen (V)
Mads Olsen (SF)

Ledsaget af: Lea Lykke Andersen, udvalgssekretær
Per Movritsen, udvalgsassistent
Anders Helmuth Knudsen, udvalgskonsulent
Maria Risvig Nielsen, udvalgskonsulent
Tobias Meiklokjes Stærbo, ambassaden i Berlin

27. november 2024

J.nr.: Skriv ref. og tryk F11

Formål

Det overordnede formål med turen var at besigtige og drøfte det igangværende projekt med anlæggelse af Femern Bælt-forbindelsen mellem Danmark og Tyskland. Forbindelsen er Danmarks største infrastrukturprojekt, og byggepladsen er Europas største og beskæftiger over 3.500 personer. Derfor finder Transportudvalget det særligt vigtigt at følge anlægsarbejdet fast og løbende frem mod afslutningen i 2029.

Da Femern Bælt-forbindelsen anlægges i et samarbejde mellem Danmark og Tyskland, var formålet med turen ligeledes at understøtte og bibeholde det gode samarbejde imellem landene, så der sikres fokus på at nå i mål med forbindelsen inden for tidsplanen.

Programmet for turen er omdelt som TRU alm. del – bilag 345 (folketingsåret 2023 -24).

Væsentligste punkter fra besøget

Da omdrejningspunktet for turen var Femern Bælt-forbindelsen, var turen tilrettelagt på en måde, der skulle sikre, at alle dele af forbindelsens anlæggelse blev belyst, herunder dialog og besøg hos så mange aktører som muligt.

Besøget startede derfor på Femern Bælt-byggepladsen i Rødby. Her fik udvalget et indblik i, hvor langt projektet er nået på dansk side. På byggepladsen blev det også drøftet, hvilke udfordringer for projektets fremdrift, selskabet møder og skal navigere i på dansk side, så som natura 2000-beskyttede områder og vind- og vejrforhold på visse tidspunkter af året. Besøget på byggepladsen dækkede den danske del af projektet, hvor resten af besøgene på turen havde fokus på den tyske del, og de muligheder og udfordringer der findes i Tyskland.

Udvalget deltog i en række møder i Tyskland med forskellige interessenter og aktører i Femern-projektet. Der er en delt bekymring for, om den skinnebårne del af projektet kan nå at stå færdigt i 2029 som aftalt. Derfor var det vigtigt for udvalget at drøfte mulige løsninger og samarbejde på tværs, for at sikre de bedste forudsætninger for fremdrift af projektet samlet set.

Deutsche Bahn, som er ansvarlig for både jernbanenettet og togdriften i Tyskland, er en vigtig aktør i anlæggelsen og elektrificering af jernbanenettet til Femernbælt-forbindelsen. Deutsche Bahn og udvalget drøftede borgerinddragelse og borgermodstand, samt hvordan disse har påvirket projektet. I Tyskland har der særligt været to store udfordringer, som har påvirket det oprindelige projekt: ny forbindelse over Femern Sund og udvidelse af jernbanen omkring Lübeck, særligt i forstaden Bad Schwartau.

Transportudvalget havde derfor også et møde med Bad Schwartaus borgmester og embedsværk, som fortalte om deres perspektiver på udvidelsen af jernbanen og deres oplevelser i projektet. Møderne med både Deutsche Bahn og Bad Schwartau belyste samme problemstillinger, men fra hver sit perspektiv, og understregede, hvordan borgerinddragelse er en vigtig del af store anlægsprojekter.

Udover de direkte involverede aktører i projektet, havde udvalget også møder med det politiske niveau, både på delstats- og forbundsstatsniveau. Udvalget mødtes med Transportministeren i Slesvig-Holsten til en åben dialog om anlæggelsen af Femernbælt-forbindelsen, hvor de to lande kan lære af hinanden og hvordan det tætte samarbejde kan blive endnu stærkere.

Udvalget havde ligeledes en åben dialog med det tyske transportudvalg i Bundestag. Udover Femern Bælt-forbindelsen og hvordan landene kan samarbejde om projektets fremdrift, drøftede de to udvalg blandt andet cyklisme, internationale togforbindelser og arbejdet med at styrke mobilitet i yderområder.

Opfølgning

Turen var meget udbytterig for udvalget, der især havde fokus på det tætte samarbejde med Tyskland, og på hvordan dette kan styrkes med henblik på at sikre den afgørende fremdrift i Femern Bælt-projektet samlet set.

Turen har dog også synliggjort over for udvalget, at der er forhold på tysk side, som med stor sandsynlighed kan føre til forsinkelser af den skinnearbejds del af projektet og dermed udskyde ibrugtagningen af strækningen som en vigtig grøn godstransportkorridor til og fra Nordeuropa. Risikoen for forsinkelser bekymrer udvalget. Derfor vil udvalget også fortsat følge projektet tæt de kommende år og løbende vurdere behovet for, gennem dialog og samarbejde med tysk side, at vise det store danske engagement i projektet og bidrage til at fastholde fokus på projektets fremdrift.